

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoE/106/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114210330
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4114210330.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľka a advokátka JUDr. Andrea Cviková, proti povinnej: J. D., bydlisko W. XXX, o vymoženie 1.559,70 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 30. apríla 2014 č. k. 10Er/395/2014-13, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol žiadosť Mgr. Ing. Ivana Šteinerja, PhD., súdneho exekútora so sídlom Exekútorského úradu Nové Mesto nad Váhom, Lipová 7, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, vedenej pod č. EX 310/2014. V dôvodoch svojho uznesenia uviedol, že súdny exekútor požiadal na základe návrhu oprávneného o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej pre vymoženie sumy 1.559,70 eura s príslušenstvom. Za exekučný titul označil rozhodcovský rozsudok sp. zn. 183/08/13 vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava, dňa 07.10.2013. V odôvodnení uznesenia uviedol, že dňa 21. 02. 2012 bola uzavretá medzi oprávneným a povinnou spotrebiteľská Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500009974 (ďalej len "Zmluva"), na základe ktorej poskytol oprávnený povinnej úver vo výške 960,- eur, ktorý sa povinná zaviazala splatiť v 42 mesačných splátkach vrátane úrokov vo výške 51,44 eura v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol prílohou zmluvy. V deň podpisu úverovej zmluvy oprávnený a povinná uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu a právomoc na rozhodovanie prípadného sporu cestou rozhodcovského súdu vyplývala z bodu 5 tejto zmluvy, v zmysle ktorého sa zmluvné strany dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o. alebo Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter, s.r.o. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Dôvodil, že uzatvorenie Rozhodcovskej zmluvy, ako podmienka uzatvorenia Zmluvy, ktorú oprávnený používa v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu, pre neurčitý okruh spotrebiteľov, je neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Táto zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľky, tým že znemožňuje spotrebiteľke zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vóli dodávateľa. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľka podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľka by bola nútená podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcela zabrániť rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovskú doložku

v Rozhodcovskej zmluve považoval za neprijateľná, pretože nútila spotrebiteľku podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietnuť.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že exekučný súd sa pri rozhodovaní neúplne zaoberal rozhodcovskou zmluvou, dôsledkom čoho sú nielen zjavné chyby a nedostatky v zistení skutkového stavu, ale neobstojí ani jeho následné právne posúdenie. Rozhodcovská zmluva je samostatným právnym úkonom, ktorého existencia nie je ani podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Odstúpenie od rozhodcovskej zmluvy by nespôsobilo zánik úverovej zmluvy. Rozhodcovská zmluva nespĺňa ani všeobecnú definíciu neprijateľnej podmienky a ide o platné dojednanie. Rozhodcovská zmluva založila právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul, vykazuje a má všetky znaky individuálne dojednaného právného úkonu, a preto nie je možné aplikovať ust. § 53 OZ o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve spôsobujúcich jej neplatnosť. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne, neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania pri riešení sporov, nezrovnalostí a nárokov medzi zmluvnými stranami. Svoje tvrdenia oprel o rozhodnutia iných súdov.

Povinná sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadřila.

Vo veci rozhodla vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Nitra. Zákonná sudkyňa predložila vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa ustanovenia § 374 ods. 4 OSP s vyjadrením, že odvolaniu účastníka konania nemieni vyhovieť.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie oprávneného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné a uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 OSP, pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 OSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva.

Z obsahu spisu vyplýva, že oprávnený svojím návrhom zo dňa 14. 03. 2014 požiadal súdneho exekútora Mgr. Ing. Ivana Šteinera, PhD., so sídlom exekútorského úradu Nové Mesto nad Váhom, Lipová 7, o vykonanie exekúcie voči povinnej na vymoženie sumy 1.559,70 eura s príslušenstvom. Za exekučný titul označil Rozhodcovský rozsudok sp. zn. 183/08/13 vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Krížna 56, Bratislava, dňa 07.10.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. 12. 2013 a vykonateľnosť dňa 03. 01. 2014. Dňa 02. 04. 2014 doručil exekútor súdu prvého stupňa žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ku ktorej pripojil i návrh na vykonanie exekúcie, rozhodcovský rozsudok tvoriaci exekučný titul, Zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 21. 12. 2012, Zmluvné dojednanie Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. a Rozhodcovskú zmluvu zo dňa 21. 12. 2011. Následne súd prvého stupňa preskúmaným uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti, alebo postihuje majetok.

Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmerov nimi schválených (§ 41 ods. 2 písm. g/ Exekučného poriadku).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu

alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len "zákon o rozhodcovskom konaní"), súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b/ alebo c/.

Vychádzajúc z Exekučného poriadku pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší postup, musia byť splnené zákonom stanovené podmienky, a to jednak procesného charakteru, ako i hmotnoprávne. Procesnými podmienkami exekúcie sú spôsobilí účastníci, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi (materiálnymi), ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a pokračovaniu exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Dôvody zastavenia exekúcie uvedené v ust. § 45 ods. 1 ZRK preto nie sú procesnými podmienkami exekučného konania, ale hmotnoprávnymi predpokladmi prípustnosti exekúcie ako takej. Možno preto vyvodiť, že súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s ust. § 45 ZRK je hmotnoprávnym predpokladom vykonania exekúcie. Keďže z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva pre exekučný súd povinnosť pri rozhodovaní o udelení poverenia preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, s ohľadom na vyššie uvedené je preto povinný už v tejto fáze konania prihliadať na to, či sú tu dôvody neprípustnosti exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, uvedené v § 45 ZRK. V prípade že ich zistí, musí žiadosť na udelenie poverenia zamietnuť. Jediným obmedzením exekučného súdu v tejto fáze je, že vzhľadom na neúčast' povinného v tejto etape konania sa nemôže zaoberať tými dôvodmi neprípustnosti exekúcie, na ktoré môže prihliadnuť len na návrh (§ 45 ods. 1 písm. a/ v spojení s ods. 2 ZRK). Takýto postup je aj v súlade so zásadou hospodárnosti exekučného konania a logikou veci. Preto námietky oprávneného, že aplikácia ust. § 45 ZRK sa má zisťovať až po vydaní poverenia a následnom zastavení exekučného konania, je s touto požiadavkou v priamom rozpore.

Podľa 53 ods. 1 veta prvá, ods. 5 Obč. zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľmi a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý správne posúdil predmetnú zmluvu ako spotrebiteľskú a správne postupoval, keď preskúmal v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách rozhodcovskú zmluvu. V zmysle § 53 ods. 1 OZ, neprijateľnou je zmluvná podmienka, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci je otázka, či Rozhodcovská zmluva k úveru č. 8500009974 zo dňa 21. 12. 2011, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, podľa ktorej sa účastníci vzťahu dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti, alebo nároky medzi zmluvnými stranami, vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o revolvingovom úvere, s porušením, ukončením, či neplatnosťou Zmluvy o

revolvingovom úvere budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov, podľa ich rokovacieho poriadku, je podmienkou individuálne dojednanou (ako tvrdil oprávnený) a v negatívnom prípade, či zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka). Podľa dojednanej Rozhodcovskej zmluvy, spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní, avšak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu, že o Rozhodcovskú zmluvu, ktorá vyžaduje, že spory môžu byť síce riešené aj v súdnom konaní, ide aj vtedy, ak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi, že síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto Rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami.

Ustanovenie § 53 ods. 4 OZ je svojim obsahom najbližšie problémovej Rozhodcovskej zmluve. Uvedené ustanovenie sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa a jeho ochrany a nie z pohľadu dodávateľa. Ak by dodávateľ inicioval konanie na rozhodcovskom súde, je klauzula neprijateľná, ak nie je alternatíva daná pre spotrebiteľa, aby rozhodcovské konanie zastavil, alebo odsunul. Spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej zmluvy, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle citovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú. Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva - pre neho transparentný štátny súd. Odvolací súd pritom nepochybuje o tom, že spotrebiteľ, ktorý sa rozhodne osobitne individuálne vyjednať rozhodcovskú zmluvu, by aj reálne rozhodcovské konanie využil, pretože inak by jeho individuálne vyjednávanie nedávalo zmysel. Je na úvahu, či spotrebiteľa by napadla myšlienka namietat neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy. Tu je nutné objektívne posúdenie rozhodcovskej zmluvy a nie je rozhodujúca vôľa účastníka zmluvného vzťahu a v tomto zmysle ani jeho aktivita.

Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ) a je povinnosťou nielen súdu, ale rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodit' všetky právne dôsledky, a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Na individuálne dojednanie je potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v Občianskom zákonníku. Predkladanie Rozhodcovských zmlúv spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení ani vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera. Zbavenie sa zodpovednosti za nekalú obchodnú prax pri nevhodnom predkladaní zmluvných podmienok argumentáciou, že spotrebiteľ mal byť bdely, odvolací súd neprijíma a odsudzuje ho ako konanie hraničiace so zlým úmyslom v zmluvných vzťahoch. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a jeho vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú zmluvu.

Evidentne je možné konštatovať, že ide o vopred dodávateľom naformulované zmluvné klauzuly vrátane rozhodcovským zmlúv a je zrejmé, že spotrebiteľka nemohla takúto formulárovú zmluvu meniť. Taktiež je nutné konštatovať, že bez podpísania rozhodcovskej zmluvy by nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere. Na strane oprávneného je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľka - povinná si individuálne vyjednať a rozhodcovské konanie. V tomto smere neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy, podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy. Nie povinná - spotrebiteľka má dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaniu, ale oprávneného - dodávateľa zaťažuje dôkazné bremeno túto situáciu preukázať. Ak si spotrebiteľka individuálne vyjednať rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednať aj podmienky arbitráže. Z obsahu spisu však takýto záver nie je možné prijať. Dôvodne je možné konštatovať, že oprávnený si dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky nespĺnil. Ak spotrebiteľka mal vyjednať na základe rozhodcovskej zmluvy súkromný proces, mal by nepochybne tieto pravidlá poznať. V spise však nie sú o tom žiadne dôkazy. Odvolací súd sa preto nestotožnil s tým, že rozhodcovská zmluva bola medzi účastníkmi konania individuálne dojednaná. Oprávnený s odbornou

starostlivosťou musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.